

PRODUCTIVITY OF PROFESSIONALISM OF AN EDUCATOR OF A HIGHER EDUCATION INSTITUTION IN THE CONTEXT OF DIGITALISATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Tetiana Larina¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-568-6-21>

Сучасний педагог закладу вищої освіти в умовах цифровізації освітнього процесу повинен відповідати викликам освітніх трансформацій, що сприяють розвитку професіоналізму в контексті інноваційності. Передумовою досягнення якісної результативності діяльності є формування педагогічної майстерності викладача і самореалізація в контексті розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.

Загальновідомо, що цифровізація освіти передбачає набуття адекватних фахових компетенцій, орієнтованих на розвиток цифрової грамотності, креативності, критичного мислення і актуалізує формування цифрової компетентності педагогів.

Отже, новітні технології навчання доповнюють традиційні навички викладання і слугують мотиваційним чинником щодо удосконалення аспекту професіоналізму викладача закладу вищої освіти.

Цифрові технології активно впливають на організацію освітнього процесу ЗВО та процес навчання студентів, оскільки докорінно змінюють традиційний алгоритм передання знань, засвоєння інформації, форми та методи навчання. Тому сучасний конкурентоспроможний, успішний викладач зобов'язаний демонструвати стійкі навички використання цифрових інструментів і технологій, критичного мислення, стратегічного планування та здатність гнучко реагувати на виклики та зміни потреб суспільства [1, с. 60].

Якісна підготовка майбутніх фахівців вимагає від викладачів закладів вищої освіти прояву педагогічної майстерності, основу якої складають потенційні можливості та рівень розвитку професійної компетентності [2, с. 353].

¹ Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Ukraine

Освітні технології в контексті цифровізації формують педагогічну майстерність, основу якої складає цифрова компетентність, що є запорукою продуктивності професіоналізму педагога закладу вищої освіти.

Цифрова компетентність є ключовим аспектом сучасної освіченості, оскільки вона охоплює не лише базові навички користування технологіями, але й уміння критично оцінювати інформацію, створювати цифровий контент, забезпечуючи кібербезпеку та сприяти цифровій взаємодії [3, с. 133].

Досягнення ефективної результативності навчання студентів потребує прояву професійної мобільності педагога, його відповідального ставлення щодо особистісного розвитку та аспекту креативності.

У сучасних умовах професійно-педагогічна мобільність є основою професійного розвитку викладача, що потребує уміння швидко орієнтуватися у професійному середовищі та володіння оптимальними засобами адаптації й розвитку, тактикою й стратегією щодо вирішення завдань фахової діяльності. Потенційні можливості викладача в контексті професійно-педагогічної мобільності є запорукою ефективного формування професіоналізму, креативної лабільності й розвитку педагогічної майстерності. Креативно-лабільний викладач є здатним до ефективної адаптації перспективного спрямування відповідно до освітніх трансформацій у взаємозв'язку із галузевими вимогами, що динамічно актуалізуються у процесі професійної підготовки майбутніх конкурентоспроможних фахівців [2, с. 356].

Слід зазначити, що професіоналізм педагога закладу вищої освіти передбачає постійне самовдосконалення з метою формування адекватних професійних компетенцій майбутніх фахівців в умовах освітніх трансформацій.

Головне завдання викладача – уміти критично та творчо використовувати цифрові технології для реалізації та досягнення освітніх завдань, налагоджувати продуктивну взаємодію між всіма учасниками освітнього процесу за допомогою цифрових інструментів [1, с. 60].

Здатність викладача до постійного перспективного фахового самовдосконалення спроможна мотивувати до розвитку та впровадження у процес навчання креативних здібностей з метою ефективного їх застосування у професійній підготовці майбутніх конкурентоспроможних фахівців. Як відомо, рівень професійної компетентності викладача забезпечує студентів набуттям адекватних теоретико-практичних фахових компетенцій і сприяє підготовці до навчання впродовж життя [2, с. 353].

Реалізація інноваційного підходу в процесі фахового навчання студентів забезпечує перспективну спрямованість розвитку професіоналізму педагога закладу вищої освіти в умовах цифровізації освітнього процесу.

В сучасних умовах викладач має бути не лише носієм академічних знань, але й лідером у впровадженні інноваційних підходів до навчання з використанням цифрових технологій. Це включає інтеграцію онлайн-платформ, віртуальних лабораторій, інструментів для співпраці, а також розвиток здатності створювати цифровий навчальний контент, який відповідає потребам сучасних студентів. Окрім того, викладач повинен вміти адаптувати свої методи до нових умов навчання (зокрема, дистанційного, змішаного чи асинхронного), забезпечуючи якісний освітній процес в будь-якому форматі [3, с. 134].

Особистісні якості викладача у взаємозв'язку із педагогічним професіоналізмом є запорукою перспективного формування професійно-педагогічної мобільності в контексті креативності, оскільки забезпечують адекватне підвищення рівня педагогічної майстерності викладача і сприяють досягненню успішної результативності навчання майбутніх фахівців [2, с. 355].

Потреба застосування цифрових технологій зумовлена сучасними викликами, а також вимогами до ролі викладача в освітньому процесі. Якісна професійно-педагогічна діяльність не можлива без розвиненої цифрової компетентності, яка дає можливість викладачеві бути сучасним (з погляду студентів), ефективно керувати інформацією, оперативно ухвалювати рішення, активно взаємодіяти в цифровому просторі закладу освіти, використовувати новітні досягнення інформаційно-комунікаційних технологій [1, с. 59].

Таким чином, продуктивність професіоналізму педагога закладу вищої освіти в умовах цифровізації освітнього процесу передбачає ефективну реалізацію професійної компетентності, цифрової грамотності та критичного мислення. Аспект професійно-педагогічної мобільності в контексті креативної мобільності сприятиме удосконаленню педагогічної майстерності викладача, здатного до прояву перспективної саморефлексії у процесі професійної підготовки майбутніх конкурентоспроможних фахівців.

Список використаних джерел:

1. Біляковська О. О., Прусак Ю. В., Якимович Т. Д. Цифрова компетентність як чинник якості професійно-педагогічної діяльності викладача. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць*. 2024. Випуск 55. С. 56–63.

2. Ларіна Т. В. Професійно-педагогічна мобільність викладача в контексті креативності. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка. 2024. Випуск 216. С. 351–357.

3. Лимаренко В. І. Розвиток цифрової компетентності викладачів закладів вищої освіти: перспективи та виклики. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. 2024. Випуск 37 (2-2024). С. 129–142.